

Vlaams
Parlement

ingediend op **539** (2020-2021) – Nr. 1
13 november 2020 (2020-2021)

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening en Energie
uitgebracht door Mieke Schauvliege

van het verslagmoment
over de Europese Ministerraad Milieu
van 23 oktober 2020

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie:

Voorzitter: Gwenny De Vroe.

Vaste leden:

Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Andries Gryffroy, Freya Perdaens, Wilfried Vandaele;

Bart Claes, Leo Pieters, Sam Van Rooy;

Tinne Rombouts, Koen Van den Heuvel;

Steven Coenegrachts, Gwenny De Vroe;

Johan Danen, Mieke Schauvliege;

Bruno Tobback.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Marius Meremans, Joris Nachtergaele, Axel Ronse, Nadia Sminate;

Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Wim Verheyden;

Robrecht Bothuyne, Lode Ceyssens;

Bart Tommelein, Bart Van Hulle;

Chris Steenwegen, Tine Van den Brande;

Hannes Anaf.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1. Toelichting	4
1.1. Voorstelling van de Algemene Afvaardiging	4
1.2. Raad Leefmilieu van 23 oktober 2020	4
1.3. Andere onderwerpen	8
1.4. Herziening van de Drinkwaterrichtlijn	9
2. Vragen en opmerkingen van de leden	9
2.1. Tussenkoms van Mieke Schauvliege	9
2.2. Tussenkoms van Willem-Frederik Schiltz	9
3. Antwoorden	9
Gebruikte afkortingen	12
Bijlage: zie dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie hield op 27 oktober 2020 een verslagmoment over de Europese Ministerraad Milieu van 23 oktober 2020 met Marjan Decroos, attaché Milieu en Dierenwelzijn van de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de EU. Axel Buyse, algemeen afgevaardigde van de Vlaamse Regering bij de EU, gaf vooreerst een algemene inleiding bij de werking van de dienst. Het laatste verslagmoment dateert van 22 januari 2020 (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 191/1).

De getoonde presentatie is te vinden op de [dossierpagina](https://www.vlaamsparlement.be) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

(Deze vergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

1. Toelichting

1.1. Voorstelling van de Algemene Afvaardiging

Axel Buyse herinnert eraan dat wanneer midden de jaren 90 de federalisering van België een feit was en de toenmalige Vlaamse autoriteiten reeds een hele reeks bevoegdheden hadden gekregen, er het idee leefde bij onder meer minister-president Van den Brande om ervoor te zorgen dat de nieuwe bevoegdheden niet al te makkelijk zouden weglekken via het federale buitenlands beleid. Dat beleid beïnvloedt immers op onlosmakelijke wijze het binnenlands beleid, zeker in een klein land als België. Om die reden werd beslist een eigen Vlaams buitenlands beleid op te richten. Zijn dienst vertegenwoordigt aldus Vlaanderen diplomatiek bij de Europese Unie, en dit ingebed in de structuren van de Belgische Permanente Vertegenwoordiging bij de Europese Unie.

Europa vormt overeenkomstig het Vlaams regeerakkoord ook de hefboom van het Vlaamse buitenlandse beleid. Daarnaast zijn er ook een hele reeks bilaterale contacten. Op Europees vlak beweegt er heel wat en Europa is dan ook erg belangrijk voor zowel het heden als de toekomst. Hij is dan ook tevreden dat de opeenvolgende Vlaamse regeringen de inspanningen hebben geleverd opdat Vlaanderen hier een belangrijke stem in zou hebben.

De briefing van Marjan Decroos vormt hier het voorbeeld van. Vlaanderen heeft aldus een 20-tal attachés die alle onderwerpen van de Vlaamse overheid bestrijken binnen die Algemene Afvaardiging. Hun werk wordt sterk gewaardeerd, niet enkel bij de Waalse en de Brusselse collega's maar ook bij de federale diplomaten die op post zijn bij de Permanente Vertegenwoordiging. De Algemene Afvaardiging vormt niet enkel de grootste buitenlandse post van Vlaanderen, maar ook van de Permanente Vertegenwoordiging, waar een 130-tal ambtenaren van diverse geledingen actief zijn.

Hij drukt ten slotte de hoop uit deze debriefings op een meer regelmatige wijze te kunnen doen, gelet op het belang van het Europese niveau voor de bevoegdheden van de Commissie.

1.2. Raad Leefmilieu van 23 oktober 2020

Marjan Decroos stelt dat de Brusselse minister bevoegd voor Leefmilieu, Alain Maron, volgens het beurtsysteem België vertegenwoordigde op de Raad Leefmilieu van 23 oktober 2020. Op de agenda stonden twee substantiële punten, de verordening over de Europese Klimaatwet en de conclusies over de biodiversiteitsstrategie, dit naast een hele reeks diverse punten.

1.2.1. Verordening over de Europese Klimaatwet

De bedoeling van het huidige Duitse voorzitterschap was om een gedeeltelijke algemene oriëntatie te bereiken. Dit betekent in de praktijk dat men eigenlijk een akkoord wenst te bereiken over de Europese Klimaatwet. Dit kon evenwel maar partieel omdat bepaalde onderdelen nog tussen vierkante haakjes staan.

Wat voorafging

De langetermijnstrategie voor de vermindering van de broeikasgasemissies en klimaatneutraliteit in de EU tegen 2050, voluit 'Een schone planeet voor iedereen. Een Europese strategische langetermijnvisie voor een bloeiende, moderne, concurrerende en klimaatneutrale economie' vormde de mededeling van de Commissie die eind november 2018 verscheen. Daar stelde de Commissie voor om van Europa het eerste klimaatneutrale continent te maken in 2050. Aan die mededeling is toen veel aandacht besteed en van gedachten gewisseld op verschillende sectorraden als Transport, Landbouw, Concurrentievermogen enzovoort. Ook op de Europese Raad van juni 2019 kwam dit aan bod.

De Europese Raad van 12 december 2019 bekrachtigde de doelstelling van een klimaatneutrale EU in 2050 als een langetermijndoelstelling. Daar werd wel een voetnoot aan toegevoegd, namelijk dat één lidstaat zich in dit stadium nog niet kon verbinden tot de implementatie van deze doelstelling. In casu ging het om Polen.

Deze doelstelling was van belang omdat overeenkomstig het Parijsakkoord, de EU deze langetermijnstrategie diende neer te leggen bij het UNFCCC-secretariaat. Op de Raad Leefmilieu van 5 maart 2020 kon dit worden afgestempeld.

Het probleem van de voetnoot diende wel nog te worden geregeld. De Europese Raad van 17 tot 21 juli, die volledig gericht was op het meerjarig financieel kader, bepaalde evenwel dat toegang tot het just transition fund beperkt zal worden tot de helft van de nationale allocatie voor lidstaten die zich niet verbinden tot de doelstelling van klimaatneutraliteit in de EU tegen 2050. Aangezien dat fonds grote budgetten voorziet voor lidstaten die nog een hele weg hebben af te leggen, was de boodschap aan Polen duidelijk.

Bespreking

Het voorstel voor een Europese Klimaatwet dat verscheen op 4 maart 2020 moet in deze context worden geplaatst. Het vormt een wettelijke verankering van de doelstelling van klimaatneutraliteit in de EU tegen 2050. Daarnaast heeft het ook aandacht voor de globale doelstelling over aanpassing aan klimaatverandering. Verder zijn er een aantal technische bepalingen zoals over de governance of het opvolgen van de voortgang, de evaluatie van de EU, en de nationale maatregelen en voorzieningen voor het geval de doelstellingen niet worden gehaald. Ook werden tussentijdse doelstellingen voor 2030 en 2040 voorgesteld. Aanvankelijk zou dit laatste een technische oefening zijn en via een gedelegeerde handeling verlopen, eens het einddoel vastligt.

Intussen verscheen op 17 september 2020 ook het 2030 Climate Target Plan van de commissie-von der Leyen om de EU-2030-doelstelling over broeikasgasemissiereductie te verhogen tot ten minste -55 procent ten opzichte van 1990. Het hele huidige wetgevende kader gaat nog uit van een vermindering van -40 procent. Het plan ging gepaard met een impact assessment dat stelde dat deze doelstelling haalbaar was, zowel economisch haalbaar, als gunstig voor Europa, op voorwaarde van een snellere ontwikkeling van een koolstofarme technologie en van meer middelen om de delocalisatie van de economie tegen te gaan. Samen met dit plan

verscheen ook een voorstel van wijziging van de Europese Klimaatwet dat ervoor zorgt dat de doelstelling van -55 procent wordt opgenomen in de Klimaatwet.

Over dit plan is er van gedachten gewisseld op de informele Raad Leefmilieu van 30 september tot en met 1 oktober 2020. Daar bleek dat geen enkele lidstaat zich tegen de aanscherping uitsprak, al werden nog geen definitieve posities ingenomen en kon men nog vele vragen stellen. België wees erop dat er gewaakt moet worden over het behoud van concurrentievermogen van de EU, de strijd tegen (energie)armoede en het begeleiden van de industrie, de werknemer en de consument. België vroeg tevens wanneer de Commissie een impactanalyse per lidstaat en per sector zal bezorgen.

Op de Europese Raad van 15 en 16 oktober stond klimaat op de agenda. Er werd erkend dat de EU haar ambitie moet opschalen voor de komende 10 jaar en dat het geldende wetgevende kader rond klimaat en energie moet worden aangepast. De Europese Raad verzoekt de Commissie ook om grondig met de lidstaten te overleggen om de specifieke situaties te evalueren en meer informatie te verstrekken over de gevolgen op lidstaatsniveau. Dit vormt een tegemoetkoming aan een vraag die door België werd gesteld. De Commissie stelde dat dit snel zal komen, maar wees erop dat de berekening per land ook nog niet mogelijk is zolang nog niet gekend is hoe de Europese middelen en instrumenten zullen worden herzien, zoals de Emissiehandelsrichtlijn. Alhoewel men had verwacht dat de Europese Raad van oktober reeds een akkoord zou kunnen bereiken over de doelstelling, werd de beslissing over de doelstelling verschoven naar de Europese Raad van 10 december. Meteen daarna en nog in 2020 zal die doelstelling geformaliseerd moeten worden met een neerlegging van de geactualiseerde nationaal bepaalde bijdrage (NDC) voor 2030 van de EU bij het UNFCCC-secretariaat.

Intussen is er op 7 oktober 2020 in de plenaire zitting van het Europees Parlement een stemming gehouden over de Klimaatwet. Het parlement sprak zich uit voor een nog hogere doelstelling van -60 procent tegenover 1990 en klimaatneutraliteit in 2050 op het niveau van elke lidstaat.

Op de Raad Leefmilieu van 23 oktober 2020 werd een gedeeltelijke algemene benadering bereikt. Gedeeltelijk omdat de verwijzing naar bindende doelstelling voor 2030 nog tussen vierkante haakjes staat en verwezen wordt naar de Europese Raad van december. Voor het overige is er wel een akkoord. Zo is er het standpunt dat de tussentijdse doelstelling voor 2040 met een gewone wetgevende procedure zal worden aangenomen en niet met een gedelegeerde handeling van de Commissie. Ook werd de rol van de Europese Raad aangehaald in de overwegende artikelen. Op de Raad Leefmilieu was er ook nog wat overleg nodig over een verwijzing naar de beschikbaarheid van incentives en instrumenten voor het mobiliseren van de nodige investeringen. Dat was een toevoeging die België ook zeker onderschreef. Nu de positie van de Raad en het Europees Parlement bekend zijn, is het in principe mogelijk om informele trialogen met de Commissie op te starten. Het Europees Parlement moet dan wel akkoord gaan dat dit maar over een gedeeltelijke tekst betreft.

Wat nog volgt

Verwacht wordt dat rond juni 2021 het Fit for 55-pakket van de Europese Commissie zal worden voorgelegd waarin een hele reeks herzieningen van bestaande regelgeving wordt gepland. Daarbij zit onder meer de Emissiehandelsrichtlijn, een voorstel voor een 'carbon border adjustment mechanism' (CBAM) om koolstoflekage te vermijden, de herziening van de effort sharing regulation voor de verdeling van de die inspanningen die niet onder ETS vallen enzovoort. Op dat ogenblik zal een nieuwe debriefing aangewezen zijn.

1.2.2. Conclusies over de biodiversiteitsstrategie

In mei 2020 heeft de Europese Commissie haar biodiversiteitsstrategie voor 2030 voorgesteld, met als ondertitel 'De natuur terug in ons leven brengen'. Die strategie is zeker lezenwaardig en bevat een reeks doelstellingen op het vlak van natuurbescherming, zoals de doelstelling om minimaal 30 procent van het landoppervlak en 30 procent van het zeegebied van de EU wettelijk te beschermen en ecologische corridors te integreren als onderdeel van een echt trans-Europees natuurnetwerk. Zo ook de doelstelling om minstens een derde van de beschermde gebieden in de EU strikt te beschermen, met inbegrip van alle resterende oerbossen.

Er werden ook een hele reeks doelstellingen en verbintenissen voorgesteld in het kader van het herstel van de natuur. De doelstelling over het verminderen met 50 procent van het gebruik van chemische pesticiden springt daarbij bijvoorbeeld in het oog. Ook de doelstellingen dat 10 procent van het landbouwareaal uit landchapselementen met grote diversiteit moet bestaan, een kwart van het landbouwareaal voor biologische landbouw moet worden gebruikt, er drie miljard nieuwe bomen moeten worden aangeplant, er 25.000 kilometer vrij stromende rivieren moeten zijn hersteld enzovoort, kunnen worden vermeld. Het betreffen allemaal becijferde doelstellingen die moeten worden gehaald tegen 2030.

Het voorstel maakt een belangrijk deel uit van de Europese biodiversiteitsstrategie. Daarnaast stelt de Commissie ook voor om een duidelijk nieuw governancekader met duidelijke indicatoren af te spreken. Dat ontbreekt nog steeds. Ook is er aandacht voor de verbetering van de uitvoering en handhaving van bestaande wetgeving. Verder is er in het kader van de Europese financiering en de financiële taxonomie ook aandacht voor een biodiversiteitstoetsing. Ten slotte is er ook aandacht voor het voorbereiden van de onderhandelingen voor een ambitieus internationaal kader voor biodiversiteit post-2020. Dit laatste zal in de loop van volgend jaar op de 15e Conferentie van de partijen bij het Verdrag inzake biologische diversiteit worden onderhandeld. De Commissie roept het Europees Parlement en de Raad dan ook op om deze strategie goed te keuren vóór die conferentie.

Aan de oproep heeft het Duitse voorzitterschap gevolg gegeven door raadsconclusies voor te leggen aan de Raad Leefmilieu. Marjan Decroos haalt de meest in het oog springende conclusies aan. Zo stelt de eerste paragraaf meteen dat de doelen van de biodiversiteitsstrategie worden onderschreven. De aangehaalde verbintenissen worden ook verwelkomd waarbij er nog verdere politieke en maatschappelijke discussie zal nodig zijn. Meer specifiek wordt bijvoorbeeld de aangehaalde doelstelling voor minimaal 30 procent bescherming en 10 procent strikte bescherming verwelkomd, met dien verstande dat met de individuele gegevens van de lidstaten moet worden rekening gehouden en deze doelstelling collectief moet worden bereikt. Ook dit laatste punt was voor België belangrijk. Een ander interessant gegeven is dat er een gemeenschappelijk begrip zal moeten komen van de gehanteerde definities en criteria. Dat zal nog voor de nodige discussies zorgen. Verder wordt in de conclusies nog uitgekeken naar een verder begrip van natuurherstel met inbegrip van de doelstellingen. Ten slotte kan ook nog de aandacht voor de financiering van dit alles worden aangehaald. De Raad heeft daarbij onderlijnd dat 30 procent van de financiering die voorzien is voor klimaatactie zou moeten besteed worden aan biodiversiteit en op natuur gebaseerde oplossingen.

1.2.3. Diverse punten

Naast de twee hoofdpunten van de Raad van 23 oktober geeft Marjan Decroos nog een aantal andere punten mee die in de komende maanden ter bespreking zullen voorliggen en interessant zijn omdat het nieuwe initiatieven betreft. Het betreft een voorstel voor een besluit over het achtste milieuactieprogramma, een

mededeling van 14 oktober 2020 over de EU-strategie voor duurzame chemische stoffen en een voorstel over de toegang tot de rechter in milieuaangelegenheden ter wijziging van de Aarhusverordening.

EU-strategie voor duurzame chemische stoffen

De EU-strategie voor duurzame chemische stoffen was een langverwachte strategie waar de Commissie wat vertraging mee heeft opgelopen. De subtitel luidt 'Naar een gifvrije leefomgeving'. De mededeling schrijft zich in in de ambitie van de Green Deal voor zero pollution en een toxic-free environment. De mededeling zet in op chemische stoffen die van bij het ontwerp duurzaam en veilig zijn, waarbij een link gelegd zal worden naar het duurzaam productbeleidsinitiatief en een grote plaats voor innovatie wordt voorzien. Gepleit wordt om de meest schadelijke stoffen te weren uit consumentenproducten. Tegelijk kondigt de mededeling acties aan waardoor er meer ingezet wordt op de naleving van de huidige regelgeving. Het gebruik van alle poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS) zou worden uitgefaseerd, behoudens waar kan worden aangetoond dat zij essentieel blijven voor de maatschappij. Op de volgende Raad Leefmilieu van 17 december zal hier van gedachten over worden gewisseld.

Voorstel voor herziening van de Aarhusverordening

Met het voorstel voor herziening van de Aarhusverordening en de begeleidende mededeling wil de EU zich ook voor wat haar instellingen betreft in de regel stellen met het Aarhusverdrag. Dit onder meer voor wat betreft toegang tot de bestuursrechtelijke toetsing. Ook dit voorstel is dringend want op de volgende bijeenkomst van de partijen bij het Aarhusverdrag zal de Commissie zich moeten verdedigen en in naam van de EU aangeven wat er gedaan werd om zich in regel te stellen. Het Duitse voorzitterschap zal dit dossier dan ook op de agenda van de Raad Leefmilieu van 17 december brengen om te komen tot een algemene benadering.

Voorstel voor een 8ste milieuactieprogramma voor de periode 2021-2030

Het voorstel voor een 8ste milieuactieprogramma voor de periode 2021-2030 vormt de opvolger van het 7de milieuactieplan, dat dit jaar afloopt. Het gaat hier om een sui-generisinstrument dat in het EU-verdrag is opgenomen. Het moet de doelstellingen en de grote visie voor de komende jaren vastleggen. Het actieplan legt de link met de Green Deal en wordt voorgesteld als een basis om op te bouwen voor het bereiken van de duurzame ontwikkelingsdoelen. Na de eerste presentatie op de Raad Leefmilieu van 23 oktober worden een gedachtewisseling en beleidsdebat verwacht op de Raad Leefmilieu van 17 december.

1.3. Andere onderwerpen

Marjan Decroos stelt dat naast de uitgebreide agenda van de Raad van 23 oktober 2020 er ook nog andere onderwerpen op stapel staan die op de Raad Leefmilieu van 17 december aan bod zullen komen.

Zo is er een nieuw actieplan voor een circulaire economie dat in maart 2020 is verschenen en waar momenteel op technisch niveau aan de opmaak van raadsconclusies wordt gewerkt.

Verder is er het thema dat het Duitse voorzitterschap heeft uitgekozen betreffende digitalisering en leefmilieu en dat reeds aan bod kwam op een informele Raad en waarvoor ook raadsconclusies worden voorbereid.

1.4. Herziening van de Drinkwaterrichtlijn

Tot slot vermeldt ze dat de herziening van de Drinkwaterrichtlijn een feit is. Het voorstel dateert van 2018. Na een akkoord tussen de Raad en het Europees Parlement kon dit dossier worden afgerond en zal het verschijnen in het publicatieblad van de EU. Gezien het een richtlijn betreft behoeft ze nog een omzetting, ook op Vlaams niveau. De richtlijn voorziet in het actualiseren van de normen voor waterkwaliteit, het invoeren van een risicogebaseerde benadering voor de monitoring van water, hetgeen reeds sterk aansluit bij de Vlaamse praktijk, en het verbeteren van zowel de informatie over de waterkwaliteit die aan consumenten wordt verstrekt, als de toegang tot water. Daarnaast voorziet het voorstel eveneens in minimumvereisten over hygiëne voor materialen die in contact komen met drinkwater.

2. Vragen en opmerkingen van de leden

2.1. Tussenkoms van Mieke Schauvliege

Mieke Schauvliege vraagt zich af hoe de aangehaalde doelstellingen inzake de biodiversiteitsstrategie gelinkt worden aan het GLB. Ze dacht dat de doelstelling dat 10 procent van het landbouwareaal uit landschapselementen met grote diversiteit moet bestaan op de laatste Landbouwrapport niet werd weerhouden?

Nog over biodiversiteit, zou er een indicatorenkader moeten worden opgesteld, hetgeen ze verwelkomt. Op welke basis zal dit worden opgesteld en wanneer kunnen hier de eerste resultaten worden verwacht?

Over de financiering moet een soort biodiversiteitstoets worden gehanteerd. Hoe moet men zich dat voorstellen en in welke mate zouden hiervoor middelen bestemd voor de klimaataanpak worden gebruikt? Zit hier ook een link met het GLB?

Wat is de houding van Vlaanderen en België in deze discussie?

2.2. Tussenkoms van Willem-Frederik Schiltz

Willem-Frederik Schiltz vindt het interessant te weten hoe de besluitvorming tot stand komt, hetgeen voor de parlementsleden soms een beetje een black box vormt. Dit gaat ook op voor de wijze waarop het Belgische standpunt tot stand komt, waarbij de deelgebieden en de federale overheid tot een overeenkomst moeten komen. In het licht van de parlementaire controlefunctie is het evenwel nuttig te weten wat het Vlaamse standpunt was en welke klemtonen men heeft gelegd.

Wat de doelstellingen over klimaat voor 2030 betreft, stelt hij vast dat er nogal wat knelpunten zijn en dat men nu uitkijkt naar wat de landenspecifieke doelstellingen zullen zijn. Vanuit Vlaanderen gezien is de ambitie niet zo evident gelet op de hoge industrialisatiegraad. Waar ziet Marjan Decroos de grootste knelpunten en hoe kunnen die worden opgelost?

Het is positief dat het Duitse voorzitterschap een oplossing heeft gevonden over de bevoegdheidsbetwistingen door de inventarisatie van de 2040-doelstellingen naar voor te schuiven. Dat haalt wat druk van de ketel voor 2030, waarbij lidstaten nadien een inhaalmanoeuvre kunnen doen. Is hiermee de discussie over subsidieriteit wat van de baan of kunnen er toch nog moeilijkheden verwacht worden?

3. Antwoorden

Marjan Decroos stelt dat over de link tussen de biodiversiteitsstrategie en het GLB, er nu met consensus raadsconclusies zijn aangenomen. Dit betekent dat alle

lidstaten zich hebben uitgesproken. Alhoewel dit een sectorraad betreft moet men er toch van uitgaan dat de Raad één en ondeelbaar is, en dat wat hier wordt gesteld alle landen in hun geheel bindt. Het mandaat dat de ministers kregen om Raadsconclusies te onderschrijven is een mandaat van de voltallige regering. De link met de discussies in de Raad Landbouw is terecht alsook het feit dat er ook daar coherente standpunten moeten worden ingenomen. Er staat evenwel ook in de conclusies dat er nog op politiek en maatschappelijk vlak moet worden overlegd. Vandaar dat ook gewezen werd op het gegeven dat er een gemeenschappelijk begrip zal moeten komen van de gehanteerde definities en criteria. De conclusies betekenen wel dat men akkoord gaat met de doelstellingen die, in tegenstelling tot voorheen, wel degelijk becijferd zijn met aandacht voor indicatoren en governance. Hoe het GLB in te schakelen in deze doelstellingen ligt inderdaad nog op tafel. Er zijn inderdaad verklaringen van landen dat enkel met bestaande bindende maatregelen kan worden rekening gehouden. De vraag is dus of voor de implementatie ook effectief nieuwe regelgeving zal worden opgesteld en of de Commissie ook nieuwe initiatieven op tafel zal leggen. Het GLB vormt overigens maar één mogelijk instrument, ook andere zijn denkbaar.

Het indicatorenkader zal in de loop van volgend jaar verder worden uitgewerkt. Ook de financiering moet nog worden uitgewerkt waarbij de taxonomie een interessant gegeven is. Het betekent dat financiering gelinkt kan worden aan duurzaamheidscriteria. Het kader daarvan is al goedgekeurd maar de specifieke aspecten moeten nog worden uitgewerkt in secundaire wetgeving. Ook de link met biodiversiteit zal worden uitgewerkt en ligt voor 2021 nog op de plank. Op dat ogenblik komen de details op tafel en wordt het concreet.

Wat België betreft, was men voorstander van ambitieuze conclusies. Men heeft de conclusies dan ook onderschreven en zeker ook de verwelkoming van de doelstellingen. Minister Alain Maron verwees in zijn interventie naar het belang van implementatie en coherentie met andere beleidsdomeinen, waaronder het GLB.

In antwoord op de vragen van Willem-Frederik Schiltz stelt Marjan Decroos dat de wijze van besluitvorming om tot een Belgisch standpunt te komen geen kluwen is en een vast proces volgt. Standpunten worden vastgelegd op DGE-vergaderingen. Het ware interessant om vragen over Vlaamse posities zeker te stellen aan de minister, dit zeker in aanloop naar die vergaderingen. Voorafgaand aan die vergaderingen is er immers vaak een IKW op Vlaams niveau.

Wat de Vlaamse positie betreft met betrekking tot de Klimaatwet stelt zij dat er nog geen uitspraak kon worden gedaan over het streefdoel. De -55 procent wordt nog steeds bestudeerd. Aangezien het tussen vierkante haakjes stond, kon België zich dan ook akkoord verklaren met de compromistekst van het Duitse voorzitterschap. De tekst bevatte inderdaad ook een reeks interessante standpunten zoals de wijze van vaststellen van de tussentijdse doelstellingen. Ook waren er nog een aantal openstaande vragen die door Vlaanderen in de DGE werden aangebracht en door minister Alain Maron werden gesteld. Het betrof dan bijvoorbeeld de rol van de technische middelen om aan koolstofopslag te doen en zo te komen tot klimaatneutraliteit.

Wat de grootste knelpunten betreft om de doelstellingen 2030 op nationaal niveau vast te leggen kan nog niet veel worden gezegd. Het vormde wel een aandachtspunt op de Raad Leefmilieu van 23 oktober 2020 waarbij gevraagd werd het instrumentenkader goed in het oog te houden en ook hier voldoende ambitie te tonen. Dit bijvoorbeeld wat de Europese normering over de uitstoot van voertuigen betreft. Wat uiteindelijk het streefdoel zal worden voor België is voorlopig nog niet aan de orde. Uit de bilaterale gesprekken tussen de lidstaten en de Commissie zal dit langzamerhand wel vorm krijgen, al zal er zoals gesteld geen volledig uitgerkende impact per lidstaat zijn.

Wat de vraag naar de subsidiariteit betreft, verduidelijkt Marjan Decroos dat de oorspronkelijk gewenste piste, van het vastleggen van de tussentijdse doelstellingen met een gedelegeerde handeling, verlaten werd. Men zal dus met een nieuw geamendeerd voorstel moeten werken dat ook een gelijkaardige bespreking tussen de Raad en het parlement zal kennen. Marjan Decroos verwacht niet dat dat nog zal wijzigen, ook al zitten we nu nog steeds op het niveau van de bespreking.

Gwenny DE VROE,
voorzitter

Mieke SCHAUVLIEGE,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

CBAM	carbon border adjustment mechanism
DGE	directie-generaal Europese Zaken en Coördinatie
ETS	emissions trading scheme
FOD	Federale Overheidsdienst
GLB	gemeenschappelijk landbouwbeleid
IKW	interkabinettenwerkgroep
PFAS	poly- en perfluoralkylstoffen
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change